تجارت

اقتصادی، سیاسی و اجتماعی

دوشنبه ۱۲ آبان ۱۴۰۴ • ۱۲ جمادی الاول ۱۴۴۷
سال دوازدهم • شماره ۳۴۰۳ • ۸ صفحه • ۵۰۰۰ تومان
Mon • 3 Nov. 2025 • 8 page

نسخه الکترونیک روزنامه را هر روز در سایت www.tejaratonline.ir و همچنین ما را در شبکه‌های اجتماعی با آدرس tejaaratdaily@ دنبال کنید

بازسازی تاسیسات هسته‌ای با قدرت بیشتر

گروه سیاسی: مسعود پزشکیان، با حضور در سازمان انرژی اتمی ایران، از نمایشگاه آخرین دستاوردهای نوآورانه دانشمندان صنعت هسته‌ای در حوزه بهداشت، درمان و تولید رادیوداروها بازدید کرد و سپس در نشستی صمیمانه با مدیران ارشد این صنعت به گفت‌وگو پرداخت. به گزارش «تجارت»، رئیس جمهور در این نشست ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای جنگ تحمیلی ۱۲ روزه به ویژه شهدای والامقام هسته‌ای کشور، تلاش‌های دانشمندان ...

صفحه ۲

آمادگی ایران برای مذاکره واقعی با غرب

علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران در بخشی از اظهارات خود در جمع اصحاب علوم انسانی که در تاریخ هفتم آبان ماه برگزار شد، با بیان اینکه هدف ملموس دشمن این است که ایران، ملت و اراده اش را بشکند گفت: الان می گویند غنی سازی نباید داشته باشید، همان هایی که تایید کردند غنی سازی داشته باشیم الان می گویند نداشته باشید؛ پس اینها فرصت طلب هستند. این خواسته‌هایشان هم ته ندارد؛ بعد از غنی‌سازی...

صفحه ۲

«تجارت» ضرورت بازنگری دقیق در تخصیص حمایت‌های معیشتی را تبیین می‌کند

پیامدهای حذف یارانه خانوارها

۳

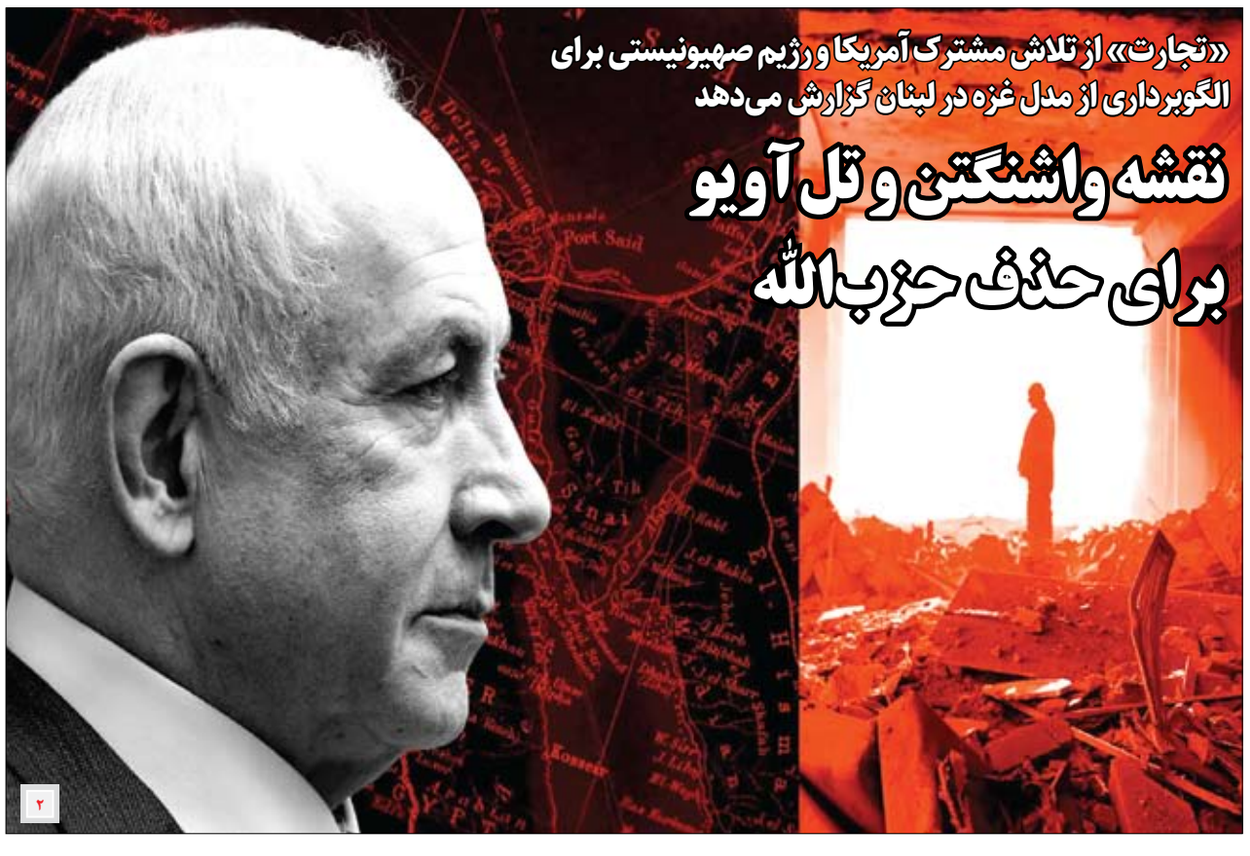

۲

عزم جدی بانک مرکزی برای اصلاح نظام بانکی

۳

«تجارت» پیامدهای بازگشت معافیت‌های آمریکا بر آینده سرمایه‌گذاری هند در چابهار را بررسی کرد

احیای امیدها به توسعه بندر استراتژیک ایران

چابهار در استراتژی منطقه‌ای دهلی نو نقشی محوری داشته و دارد. اما با لغو معافیت تحریم‌ها توسط واشنگتن، هند اکنون برای برقراری تعادل با چالش‌هایی جدی روبه‌رو است؛ مدیریت روابط با تهران و واشنگتن در عین حال بازتعریف دسترسی استراتژیک خود به این بندر می‌تواند هند را در مسیر دشواری قرار دهد. از همین رو به ادعای گروهی از ناظران برنامه‌های هند برای توسعه بندر استراتژیک چابهار در سواحل جنوب شرقی ایران بار دیگر در معرض تهدیدهایی بالقوه قرار ...

صفحه ۶

گزارش روز

صف میلیونی برای ۶۵ هزار خودرو و بحران اعتماد در بازار؛

صنعت خودرو گرفتار چرخه انحصار

۵

سرمقاله

رسالت بانک مرکزی برای حفظ اعتماد عمومی

امین شاکری
نائب رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق بازرگانی ایران

بر اساس اظهارات رسمی رئیس کل بانک مرکزی و اطلاعیه‌های منتشرشده از سوی دولت، هیچ ناترازی یا زیان انباشته از محل بانک آینده به‌صورت مستقیم به ترازنامه بانک ملی منتقل نخواهد شد. تمرکز این سیاست بر انتقال تنها دارایی‌های نقدشونده و...

ادامه در صفحه ۳

یادداشت

ترامپ از احیای آزمایش‌های هسته‌ای چه می‌خواهد؟

امیرعلی ابوالفتح
کارشناس مسائل آمریکا

خلع سلاح هسته‌ای اساسا در سال‌های گذشته به شکل واقعی شکل نگرفته و تا آینده نامعلوم هم بعید است خلع سلاحی اتفاق افتد. تا سال ۱۹۹۲ آمریکایی‌ها آزمایش هسته‌ای خود را فیزیکی انجام می‌دادند، از آن به بعد توافق شد که آزمایش‌های اتمی انجام نشود، اما این به این معنا نبود...

ادامه در صفحه ۳

ندیشکده آمریکایی بررسی کرد

طرح هسته‌ای ترامپ؛ تضعیف بازدارندگی، تشدید رقابت‌ها

اندیشکده استیمسون می‌نویسد: در شرایطی که دولت کنونی آمریکا در تلاش برای مذاکره با رقبای هسته‌ای خود برای پایان دادن به درگیری‌ها و کاهش تنش‌های منطقه‌ای است، درخواست دونالد ترامپ رئیس جمهوری ایالات متحده برای از سرگیری آزمایش‌های هسته‌ای اقدامی شگفت‌انگیز است.

به گزارش اندیشکده استیمسون، بیش از ۳۰ سال است که ایالات متحده حتی یک آزمایش انفجاری هسته‌ای انجام نداده است. معکوس کردن این روند اشتباهی فاحش خواهد بود. چنین اقدامی، هنجار جهانی منع این گونه آزمایش‌ها را در هم می‌شکند، رژیم عدم اشاعه را تضعیف می کند و سایر قدرت‌ها را به پیروی از آن ترغیب خواهد کرد. در جهان پرتلاطم امروز، قدرتمندترین نمایش قدرت ایالات متحده نه از سرگیری آزمایش‌های هسته‌ای، بلکه نشان دادن بی‌نیازی از آن‌هاست.

ایالات متحده از سپتامبر ۱۹۹۲، ممنوعیت آزمایش‌های زیرزمینی هسته‌ای را رعایت کرده است. اعلامیه ۳۰ اکتبر ترامپ مبنی بر از سرگیری آزمایش‌های هسته‌ای، چرخشی بزرگ در دهه‌ها سیاست هسته‌ای این کشور محسوب می‌شود؛ سیاستی که بر پایه مدیریت علمی و فنی زرادخانه هسته‌ای توسط وزارت انرژی و اداره ملی امنیت هسته‌ای آمریکا بنا شده است تا قابلیت اطمینان و اثربخشی تسلیحات هسته‌ای را بدون آزمایش انفجاری ارزیابی کند. بازگشت به آزمایش‌های زیرزمینی هسته‌ای نشانه‌ای از قصد مقابله با پیشرفت‌های فنی اخیر روسیه و چین در نیروهای هسته‌ای‌شان است. با این حال، هر دو کشور تحت پیمان منع جامع آزمایش‌های هسته‌ای، که هرچند هنوز اجرایی نشده اما در عمل به هنجار بین‌المللی تبدیل شده، از انجام آزمایش‌های هسته‌ای خودداری کرده‌اند. روسیه آخرین آزمایش هسته‌ای خود را در سال ۱۹۹۰ انجام داد. پاکستان، چین و فرانسه بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۸ آخرین آزمایش‌های خود را انجام دادند و تنها کره‌شمالی از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۷ میلادی، ۶ آزمایش هسته‌ای انجام داده است.

پیامدهای بازگشت آمریکا به آزمایش‌های هسته‌ای بسیار عمیق خواهد بود. کشورهای دارای سلاح هسته‌ای از واشنگتن الگو خواهند گرفت و بسیاری از آن‌ها ممکن است به نام «برابری راهبردی» همین مسیر را دنبال کنند. هنگامی که آزمایش‌ها از سر گرفته شود، توقف آن‌ها بسیار دشوار خواهد بود. دوره پیشین آزمایش‌های هسته‌ای آمریکا تقریباً بدون وقفه از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۹۲ ادامه داشت، به‌جز وقفه‌ای سه‌ساله در اواخر دهه ۱۹۵۰. آغاز مجدد این روند، اعتماد به رژیم جهانی عدم اشاعه را نابود می کند و نتیجه عملی توافق رونالد ریگان رئیس جمهوری پیشین ایالات متحده و میخائیل گورباچف آخرین رهبر دفاکتو اتحاد جماهیر شوروی را که گفته بودند «جنگ هسته‌ای قابل پیروزی نیست و هرگز نباید آغاز شود» از بین می‌برد.

در جهانی با میلیاردها نفر جمعیت و نیازهای فزاینده به آب شیرین و زمین قابل کشت، آلودگی‌های باقی‌مانده از آزمایش‌های زیرزمینی هسته‌ای، خطراتی فراتر از مرزهای هر محل آزمایش ایجاد می کند. در این مرحله اولیه، هنوز پرسش‌هایی درباره معنای پیام ترامپ باقی است. به گفته وزارت انرژی ایالات متحده، تا سال ۲۰۲۳، آمریکا دارای ۳ هزار و ۷۴۸ کلاهک هسته‌ای فعال و غیرفعال است. رئیس جمهوری آمریکا در پست شبکه «تروث سوشال» خود درباره این تغییر سیاست اشاره کرده که زرادخانه روسیه دومین و چین سومین جایگاه را دارد. با این حال، هیچ آمار رسمی و علنی از فدراسیون روسیه درباره اندازه زرادخانه آن وجود ندارد و مسکو تبادل داده‌های مورد نیاز در چارچوب پیمان «استارت جدید» را متوقف کرده است. سلاح‌های هسته‌ای تاکتیکی که برای میدان نبرد طراحی شده‌اند نیز در این آمار گنجانده نشده‌اند.

وزارت دفاع آمریکا اعلام کرده است که چین در میانه سال ۲۰۲۴ بیش از ۶۰۰ سلاح هسته‌ای عملیاتی دارد و تا سال ۲۰۳۰ از مرز هزار کلاهک عبور خواهد کرد. پژوهش‌های سازمان‌های غیردولتی نیز نشان می‌دهد که اندازه زرادخانه روسیه ممکن است حتی از ایالات متحده بیشتر باشد. ترامپ در ادامه پست خود گفته است که به دلیل «برنامه‌های آزمایش سایر کشورها»، آمریکا نیز «بر مبنای برابری» آزمایش‌ها را از سر خواهد گرفت. اما هر دو بخش این جمله نیازمند شفاف‌سازی است: منظور از «آزمایش» چیست و مقصود از «برابری در آزمایش» کدام است؟ اگر آزمایش به معنای انفجار زیرزمینی با درگیری مواد شکافت‌پذیر ویژه و آزادسازی نوترون باشد، این اقدامی به صورت کامل متفاوت از برنامه فعلی نگهداری علمی زرادخانه آمریکاست که شامل آزمایش‌های غیرانفجاری با مواد هسته‌ای، بدون رسیدن به مرحله بحرانی و بدون آزادسازی نوترون است. در مورد «آزمایش بر مبنای برابری»، باید گفت روسیه، چین، فرانسه، بریتانیا، هند و پاکستان بیش از ۲۵ سال است که آزمایش هسته‌ای نکرده‌اند و کره‌شمالی نیز در هشت سال گذشته آزمایشی انجام نداده است. افزون بر این، اندازه زرادخانه‌های هسته‌ای ایالات متحده، روسیه و چین نیز یکسان نیست. بیانیه رئیس جمهوری آمریکا در پایان می گوید که روند آزمایش‌ها «بی‌درنگ آغاز خواهد شد». هرچند مأموریت تازه به وزارت دفاع واگذار شده، اما وزارت انرژی و اداره NNSA همچنان صلاحیت و تخصص اجرای آزمایش‌ها را دارند. بین سال‌های ۱۹۵۷ تا ۱۹۹۲ میلادی، ۸۲۸ آزمایش زیرزمینی در محل آزمایش نوادا (اکنون با نام مرکز امنیت ملی نوادا) در ۱۰۵ کیلومتری شمال غربی لاس‌وگاس انجام شد. اجرای این آزمایش‌ها مستلزم حفاری تخصصی چاه‌هایی با قطر پنج فوت و عمق بیش از هزار فوت بود. پس از قرار دادن دستگاه هسته‌ای در زیر زمین، دهانه چاه برای مهار گرما، موج و تابش شدید ناشی از انفجار مهر و موم می‌شد. در طول ۳۳ سالی که از آخرین آزمایش زیرزمینی آمریکا گذشته است، بخش زیادی از این دانش فنی به دلیل بازنشستگی یا تغییر سمت کارکنان از بین رفته است. زیرساخت‌ها فرسوده شده و تمرکز فنی از آزمایش‌های میدانی به شبیه‌سازی و آزمایش‌های زیر بحرانی منتقل شده است. بنابراین، احیای برنامه آزمایش‌ها زمان‌بر خواهد بود و احتمال می‌رود که به‌سرعت آغاز نمی‌شود؛ چالشی که با تعطیلی فعلی بودجه فدرال پیچیده‌تر نیز شده است. در شرایطی که دولت کنونی در تلاش برای مذاکره با رقبای هسته‌ای خود برای پایان دادن به درگیری‌ها و کاهش تنش‌های منطقه‌ای است، درخواست برای از سرگیری آزمایش‌های هسته‌ای اقدامی شگفت‌انگیز است. چنین اقدامی تنها نگرانی‌ها درباره استفاده از این سلاح‌ها را افزایش می‌دهد و گسترش بی‌مهار آن‌ها را تشویق می کند. کشورهای دارای سلاح هسته‌ای ممکن است دوباره به انجام آزمایش وسوسه شوند و کشورهایی با توانمندی فناورانه در مناطق آسیا–اقیانوس آرام، خلیج فارس و اروپا، که با آسیب‌پذیری‌های ژئوپلیتیکی روبه‌رو هستند، این اقدام را دعوتی برای پیگیری جاه‌طلبی‌های هسته‌ای خود تلقی کنند. ایالات متحده در سال جاری بیش از ۳۰ میلیارد دلار در برنامه علمی نگهداری زرادخانه سرمایه‌گذاری کرده است؛ برنامه‌ای که از سال ۱۹۹۲ تاکنون توانسته بدون نیاز به آزمایش، ایمنی و قابلیت اعتماد زرادخانه را حفظ کند. آثار زیست‌محیطی آزمایش‌های گذشته به‌خوبی ثبت شده‌اند؛ حتی آزمایش‌های زیرزمینی کنترل‌شده نیز باعث تولید تریتیوم و فرآورده‌های شکافت محلول می‌شوند که به شکل گاز یا مایع قابل جابه‌جایی‌اند.

از سرگیری آزمایش‌های هسته‌ای توسط ایالات متحده پیامی سیاسی و بی‌ثبات‌کننده به جهان می‌فرستد که بازدارندگی را تضعیف کرده و رقابت هسته‌ای را تشدید خواهد کرد. در عوض، آمریکا باید برنامه‌های پایش و توانایی‌های آزمایشگاهی خود را برای شناسایی و ردیابی هرگونه آزمایش آتی تقویت کند. قدرتمندترین نمایش از یک آزمایش هسته‌ای، آن است که انجام نشود.

نقش امارات و اسرائیل در قاچاق طلا و تضعیف حاکمیت سودان

کارشناس مسائل آفریقا با اشاره به بحران دو سال و نیمه سودان گفت: جنگ داخلی سودان از اختلافات سیاسی و نظامی آغاز شد، اما اکنون به نزاعی اقتصادی بر سر منابع طبیعی، به‌ویژه معادن طلا، تبدیل شده است. «جعفر قنادباشی» کارشناس مسائل آفریقا در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به آخرین وضعیت سودان اظهار کرد: سودان امروز با شرایط بسیار بحرانی و ناپایداری مواجه است. این کشور که سابقه‌ای طولانی در تمدن و مبارزات ضد استعماری دارد، اکنون بیش از ۲ سال و نیم است که گرفتار جنگی خانمان‌سوز شده است. زیرساخت‌های حیاتی مانند آب، برق و ارتباطات در این مدت تخریب شده و اقتصاد کشور به مرز فروپاشی رسیده است. وی افزود: «سودان زمانی به عنوان انبار غله آفریقا شناخته می‌شد و می‌توانست نیاز غذایی بخش قابل توجهی از قاره را تأمین کند، اما اکنون با بحران شدید مواد غذایی روبه‌رو است. طبق آمار، حدود ۱۰ میلیون نفر در داخل کشور آواره و حدود ۲ میلیون نفر مجبور به مهاجرت شده‌اند.» قنادباشی با بیان این که «در حال حاضر، کانون اصلی جنگ در ایالت دارفور در غرب سودان قرار دارد»، خاطرنشان کرد: می‌توان گفت، امروز دولت مرکزی عملاً کنترل کامل دارفور را از دست داده است.

قنادباشی با بیان این که «نیروهای واکنش سریع با استفاده از تجهیزات پیشرفته نظامی از جمله پهپادها و سلاح‌های نیمه‌سنگین که عمدتاً از امارات متحده عربی تأمین شده‌اند، در حال نبرد با نیروهای دولتی و ارتش هستند»، خاطرنشان کرد: این تسلیحات خارجی در افزایش دامنه درگیری و پیچیده‌تر شدن بحران در سودان نقش بسزایی داشته‌اند و اکنون بحران در سودان در حال حرکت به سمت تجزیه این کشور است.

این کارشناس مسائل آفریقا در پاسخ به این سوال که «ریشه‌های اصلی بحران کنونی سودان را چگونه ارزیابی می کنید؟ آیا این بحران بیشتر ماهیتی نظامی دارد یا حاصل رقابت‌های سیاسی و اقتصادی است؟»، خاطر نشان کرد: ریشه‌های بحران کنونی در سودان بیش از هر چیز اقتصادی است. البته اختلاف بر سر قدرت و ساختار نظامی جرقه اولیه بود، اما با گذشت زمان این اختلاف به رقابت برای کنترل منابع، به‌ویژه طلا، تبدیل شد. سودان اکنون سومین کشور صادرکننده طلا در قاره آفریقاست.

وی ادامه داد: در این میان، نیروهای واکنش سریع از طریق کنترل معادن طلای دارفور و همکاری با امارات، منابع مالی قابل توجهی به دست آورده‌اند. قاچاق طلا از طریق مرزهای لیبی به امارات انجام می‌شود و این روند عملاً به تداوم جنگ و گسترش فعالیت گروه‌های مسلح کمک کرده است. قنادباشی در پاسخ به این سوال که «بسیاری از گزارش‌ها بیانگر نقش پررنگ امارات در حمایت از نیروهای محمد حمدان دقلو (حمیدتی) است. ارزیابی شما از میزان و نوع حمایت امارات چیست؟» تصریح کرد: نقش امارات در بحران سودان بسیار تعیین کننده است. این کشور سال‌هاست که در چارچوب سیاست‌های آمریکا و انگلستان در قاره آفریقا فعالیت می کند. امارات به‌صورت مستقیم وارد جنگ نمی‌شود، بلکه از طریق شبکه‌های تجاری، شرکت‌های خصوصی و گروه‌های قاچاقچی عمل می کند.

وی ادامه داد: این کشور با ایجاد مسیرهای امن برای قاچاق طلا و برقراری ارتباط میان شرکت‌های استخراج کننده و شبکه‌های غیرقانونی، سازوکاری منسجم برای انتقال منابع سودان به بازارهای جهانی و بازگرداندن سود به داخل امارات ایجاد کرده است. به نوعی می‌توان گفت که امارات بازوی اجرایی استعمار نوین در آفریقاست.

دمای ۲۵ درجه = مصرفه بهینه برق

نوبت اول

وزارت نیرو
شرکت برق منطقه‌ای تهران

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی

شرکت سهامی برق منطقه‌ای تهران در نظر دارد جهت واگذاری «خدمات نگهداری و تعمیر تجهیزات مخابراتی، تله متری پستها و سیستم اسکادای مراکز دیسپاچینگ فوق توزیع استان های قم و البرز» از طریق فراخوان ارزیابی کیفی (به شماره ۲۰۰۴۰۰۱۰۰۸۰۰۰۱۰۸ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت) نسبت به شناسایی پیمانکاران واجد صلاحیت با داشتن شرایط زیر اقدام نماید.

۱.ارائه گواهی‌نامه صلاحیت معتبر پیمانکاری حداقل رتبه ۳ در رشته ارتباطات و حداقل رتبه ۵ در رشته نیرو از سازمان برنامه و بودجه کشور

۲.دارای پروانه فعالیت در حوزه خدمات فنی افتا یا با ارایه مستندات مبنی بر شروع فرایند اخذ پروانه

۳.دارای گواهی‌نامه صلاحیت ارایه خدمات در حوزه پدافند سایبری از سازمان پدافند غیرعامل کشور یا با ارایه مستندات مبنی بر شروع فرایند اخذ گواهی‌نامه یادشده

بدین وسیله از کلیه شرکت‌های واجد شرایط که مایل به شرکت در این فراخوان هستند دعوت می گردد جهت دریافت پرسش‌نامه از تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۴ الی ۱۴۰۴/۰۸/۱۸ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

اسناد تکمیل شده بایستی تا پایان وقت اداری ۱۴۰۴/۰۹/۰۲ از طریق سامانه مذکور www.setadiran.ir ثبت گردد.

علاقمندان به شرکت در فراخوان می‌بایست، جهت ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) با شماره‌های دفتر ثبت نام ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ و مرکز تماس ۲۷۳۱۳۱۳۱ تماس حاصل نمایند.

شرکت برق منطقه‌ای تهران پس از بررسی اسناد و مدارک واصله و اطلاعات مندرج در پرسشنامه در چارچوب ضوابط و مقررات نسبت به ارزیابی کیفی شرکت‌ها اقدام و از شرکت‌های واجد صلاحیت جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت بعمل خواهد آورد.

بدیهی است ارایه مدارک و پرسش‌نامه های تکمیل شده هیچ گونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

ضمناً اطلاعات فوق در شبکه اطلاع رسانی www.tavanir.org.ir (مناقصات برق تهران) و پایگاه ملی مناقصات http:// iets.mporg.ir موجود می‌باشد.

روابط عمومی برق تهران